

نیو امیران

صادق سهراوی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

نینوا معبر انتظار

دکتر صادق سهراوی

سهرابی، صادق

نینوا معبر انتظار/صادق سهرابی. -- تهران: مهر محبوب، ۱۳۸۳. ۲۲ ص.
۱. عاشورا. -- نتایج و تأثیرات. ۲. واقعه کربلا، اعق. -- تأثیر. ۳. حسین بن علی (ع)،
امام سوم، ۴. اعق. ۵. مهدویت. -- انتظار. ۶. محمدبن حسن(عج)، امام دوازدهم،
۷. افق. -- غیبت.

الف. عنوان.

۲۹۷/۹۵۳۴

BP ۴۱۷۶/۹

م ۸۳ - ۲۱۸۹۰

چاپ دوم ۱۳۸۵

کتابخانه ملی ایران

فهرستنويسي بر اساس اطلاعات فيپا (فهرستنويسي پيش از انتشار).

نینوا معبر انتظار

مؤلف: دکتر صادق سهرابی

طراح روی جلد: شهرام عظیمی

ناشر: انتشارات مهر محبوب

چاپ دوم: ۱۳۸۵

شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

حروفچینی و صفحه‌آرایی: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ و نشر عروج

قیمت: ۴۰۰۰ ریال

شابک ۲ - ۹۰۱۰ - ۹۵۴ - ۹۶۴

ISBN 964-95010-0-2

صندوق پستی: ۷۵۹ - ۱۳۱۴۵

مقدمه ناشر

میزان «انتظار» هر انسانی را از شدت اشتباق و مقدار آمادگی او برای رسیدن به «محبوب» می‌توان سنجید و این سنجش نه تنها در حوزه «اندیشه و شناخت» که در حیطه «عاطفه و رفتار» «منتظر» نیز قابل اندازه‌گیری است.

اگر تصویری از جمال زیبا و شورانگیز یار، قاب ذهن و اندیشه «منتظر» را آذین کرده باشد و اگر لبخند حاکی از رضایت دلدار، دل «منتظر» را لرزانده باشد رفتاری جز بر سرکوی یار نشتن و رضایت خاطر او را جستن از متنظر برنیاید.

«شناخت و معرفت» نسبت به شأن و مرتبه آن سرخیل غائب از نظر، اولین گام در راه وصال آن حضرت است و بی عنصر معرفت گام زدن در راه رسیدن به کعبه مقصود جز دوری و مهجوری نخواهد افزود.

«دلدادگی» دومین گام منتظر در راه رسیدن به کمال مطلوب است. تمامیت «عاطفه» را تقدیم ساحت مقدس آن حضرت نمودن و سلول سلول وجود و حضور خویش را با یاد مبارکش عجین و آجین نمودن حدقل کاری است که به عنوان سند صداقت می‌توان عرضه نمود.

«حرکت» مستمر و سر از پای نشناختن و به هر اشاره یار دویدن و از هر قهر و عتاب دلدار رمیدن سومین گام منتظر می‌باشد که باید در «رفتار و کردار» او تعیّن و تحقق یابد.

این است که انتظار آمادگی در معرفت و احساس و رفتار آدمی تلقی می‌شود و منتظر، «هنر فکر» خود را در راستای تحقق مهدویت در همه حوزه‌های وجودی خویش براساس «رغبت»، «شکایت» و «استعانت» پایه‌ریزی و پیگیری می‌کند تا در زمرة زمینه‌سازان ظهر آن حضرت قرار گیرد.

کتاب حاضر با این ذهنیت که بتواند بر مبنای رغبت و گرایش منتظرین و با توجه به ندب و شکایت مشتاقین از غیبت حضرتش و با استعانت از درگاه قادر متعال از جمله زمینه‌سازان ظهر امام منتظر گردد به زیور طبع آراسته می‌گردد.

امید است خوانندگان محترم با نقد عالمانه و مکاتبه با مولف محترم و ناشر، زمینه‌ساز ارتقاء این اثر گرددند.

نینوا معبر انتظار

«فرهنگ عاشورا» پیوندی عمیق و ارتباطی ناگستینی با «فرهنگ انتظار» دارد. واقعه عاشورا، زمینه‌ساز و مقدمه ظهر امام عصر (عج) است و معارف و حکمت‌های جاودان آن، در «ظهور مهدی موعود» متجلی است. با بررسی و دقّت، در حدیث قدسی «زیارت عاشورا» و «زیارات مربوط به امام زمان (عج)، درمی‌یابیم که «نینوا»، معبر «انتظار است»؛ یعنی، برای رسیدن به ظهر مهدی موعود، باید از گذرگاه کربلا عبور کنیم. زیارت عاشورا نیز درواقع، تحلیلی برای معبر بودن نینوا برای انتظار است. درس‌ها و پیام‌های عاشورا، چراغ‌های فراراه شیعیان است تا با دیدی روشن و بصیرتی افزون، منتظر «ظهور» باشند و آماده قیام و مبارزه شوند.

«السلامُ عَلَيْكَ يَا ثَارَاللهِ وَأَبْنَ ثَارِهِ وَالوِتَرِ الْمَوْتُورٌ^۱ سلام بر تو ای خون خدا و فرزند خونش، و ای تنہای رها شده».

حسین علیه السلام، خون خداست که در «عاشورا» به جوشش درآمد و به شریان تاریخ انسان و اسلام، حرکت و حیات بخشید. این خون خدا از دشت گلگون نینوا، قلب‌های مؤمنان و عاشقان را به تپش درآورد و چنان آتش و شری بجهان زد که هرگز سردی و خاموشی نخواهد داشت:

«إِنَّ لِيَقْتُلُ الْحُسْنَى حَرَارَةً فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لَا تَبْرُدُ أَبَدًا».

این رود جاری خون خدا، از آن دشت خونبار، برای همیشه قلب تاریخ را سیراب، زنده و متحرک خواهد ساخت و هرگز نخواهد گذاشت جهل و نادانی‌ها - هرچند مدرن - و حیرت در ضلالت و گمراهی، بندگان خدا را نابود سازد؛ بلکه سرور شهیدان تاریخ، جان خویش را در راه خدا بذل و بخشش کرد؛ تا بندگان او را از تمامی جهالت‌ها و سرگردانی‌ها رهایی بخشد:

«وَبَذَلَ مَهْجَتَهُ فِي كَلِيلٍ لَيَسْتَقِدُ عِبَادِكَ مِنَ الْجِهَالَةِ وَ حِيرَةِ الضَّلَالَةِ».

و این شورآفرینی آن اسوه عشق و آزادگی، هیچ خاموشی ندارد و این حرارت حسینی، سرد یا منحرف نمی‌شود. دشمنان او، بارگاه نورانی‌اش را تخریب کردند و قبر مطهرش را به آب بستند؛ زائرانش را شهید کردند و دست و پای آنرا بریدند ... ولی نتوانستند این «گرمی و عشق» و «شور و شعور» را از بین ببرند. این شعله عشق و مشعل رهنمای تاریخ، جریان خود را در نهضت‌ها و انقلاب‌های دینی - به خصوص در انقلاب اسلامی ایران به خوبی نشان داده است و می‌رود تا حسینیان با فریادهای «أَيُّهُ الطَّالِبُ يَدَمِ الْمَقْتُولَ بِكَرِبَّلَا» ندای امام حسین علیه السلام را پاسخ دهند و به جهانیان بنمایانند که دیگر سید الشهداء علیه السلام تنها نیست.

سلام بر تو و بر ارواحی که به آستان تو فرود آمده،
و با تو دفن شدند؛ سلام و درود خدا از جانب من بر
همه شما باد؛ سلامی پیوسته و همیشه تازمانی که
باقی هستیم و تازمانی که شب و روز باقی است.
سلامی به فراخنای هستی و پهنای تاریخ».

این «سلام»، زیان «گویا و ترجمان» همان حرارتی است که در دلها
افکنده‌ای و آتشی است که از عمق وجودمان شعله می‌کشد.

سلام ما، معرفت به جایگاه والا و رفیع شما و محبتی سرشار از عشق
به شما است و فریاد معرفت و محبت به شما است که «اسوءة همهٔ پاکی‌ها
و خیرها» هستید. سلام ما زمزمه «شناخت و عشق» از حجت خدا و تسليم
بودن به آستان شما است. سلام ما بر شما، اسلام و مسلمانی ما است که
نمایانگر سه حیطه «شناخت»، «عشق» و «اطاعت» است و این معرفت ما
شیفتگان به پاکان هستی است.

ما معرفتی به ساحت مقدس شما یافته‌ایم و فهمیده‌ایم که خداوند
شما را پاک آفریده و از تمامی پلیدی‌ها آراسته کرده است. اصل و اول و
آخر تمامی خیر و خوبی، شمایید و این معرفت ما، ماندگار است، چون
شما ماندگارید و زیان‌گویای معرفت ما به شما (سلام) نیز ماندگار و
جاودانه باد. «وَ مَا بَقِيَتْ وَ بَقَى اللَّيلُ وَ النَّهَارُ». ای کسی که پیامبر خدا،
«ابا عبدالله» را بر قامت صلازد؛ زیرا تو پدر عبودیت هستی و در سایه
پدری و ولایت رهبری تو، می‌توان به آستان عبودیت حق ره یافت.

تو تاریخ بشر را که می‌رفت در جهالت مدرن و سرگردانی و گمراهی غوطه‌ور شود، نجات دادی؛ ولی این رهایی بشر و هدایت تاریخ، به بهایی بسیار گران تمام شد. «عزا و ماتم بزرگ»؛ و «مصیبت ستراگ»، بر ما و تمامی اهل اسلام چیره گشت و آسمان‌ها و تمامی ساکنان آنها را فراگرفت و سیه‌پوش ساخت، بر سند دین به جز حب و بعض چیز دیگری نیست زیرا نمی‌توان فطرت پاک انسان‌ها را از پاکی‌ها جدا کرد و نمی‌توان به زشتی‌ها و پلیدی‌ها، دلبند و مهربان ساخت. آن‌جا که سخن از «پاکی‌ها» است، کبوتر «سلام» بال می‌گشاید و آن‌جا که سخن از «پلیدی‌ها» است، آتش لعن، شعله می‌کشد. این‌ها، اموری طبیعی و فطری است و تعارف برنمی‌تابد. هیچ‌کس با قاتل پدرش، نرد عشق نمی‌بازد و با کشندۀ پدر عبودیت و کشتی نجات بشر، سر آشتنی ندارد. از این‌رو «سلام» ترجمان تولی و «العن» زبان تبری است. ایمان دو رو دارد: «تولی و تبری» و «حب و بغض». دستان لعن، ریشه در دشمن‌شناسی شیعه دارد و در نگاه آنان، دشمنان به لحاظ جامعه‌شناختی و روان‌شناختی، جایگاه و اقسام خاص خود را می‌یابند.

مؤسان ظلم و جور از آنجایی که به جهت حقد، حسد و ... تحمل پاکی‌ها را نداشتند، با طراری سیر حق را به‌طور مدام رصد کرده، در کمین نشستند؛ تا آن‌که در فرصت تاریخی، نقشه شوم و پلید خود را به تصویر کشیدند. آنان با رسول پاکی‌ها در بالین و بستر بیماری آن‌کردند که تنها آنان می‌توانستند آموزه‌های شیطانی را این‌گونه طراحی و طراری نمایند و نفس جان رسول خدرا را خانه‌نشین کنند.

«مؤسان ظلم و جور»، با شگرد و شیوهٔ شیطانی خود، وارد میدان شدند و با همراهی یک جریان پلید، پاکان را از «مقام» بلند خود «دفع» کردند؛ یعنی، اول جایگاه و مقام آنها را نشانه رفتن و تضعیف نمودند. در آن برهه، نقل احادیث نبوی ممنوع شد و اگر کسی اقدام به نشر احادیث می‌کرد، با ضرب و شتم و تبعید و قتل مواجه می‌شد. آنان در ظرف این مدت طولانی، روایات جعلی فراوانی را در مدح دشمنان اهل بیت علیهم السلام منتشر کردند. هدف آنان این بود که «مقام» امام علی علیهم السلام را تنزل دهند و شخصیت حقیقی و حقوقی آن حضرت را ترور کنند و در مقابل، تمامی مناقب و ویژگی‌هایی را که پیامبر اکرم علیه السلام برای امیر مؤمنان بیان فرمود بوده مشابه‌سازی کردند و برای اشخاص مورد نظر و دشمنان خاندان عصمت و طهارت نقل و منتشر نمودند، حتی وضع به گونه‌ای بود که آن افراد را، هم تراز و گاهی بالاتر از پیامبر علیه السلام مطرح می‌کردند.

با این راهبرد و شگرد، در صدد آن بودند که «مقام» و منزلت این پاکان هستی را خدشه‌دار کنند و تنزل دهند. وقتی از حیث شخصیتی ایشان را تخریب کردند، دیگر زمینه برای قتل و شهادت آنان سهل و آسان می‌نمود. وضع به گونه‌ای گشت که حضرت علی علیهم السلام را در محراب شهید کردند و مردم با شگفتی می‌پرسیدند:

علی در محراب چه می‌کرد؟ مگر او اهل نماز بود؟ این جریان تا زمان امام حسین علیهم السلام بسیار شدید ادامه داشت تا آنکه جهالت مدرن، در جهان اسلامی سایه گسترد.

راهبرد و استراتژی دشمن آن بود که «پاکان» و «خاندان طهارت» را، از مقامشان دفع کنند و «مراتب» و رتبه‌های بلندی را که خداوند، برای آنان مقرر فرموده بود، از بین ببرند:

«وَلَعْنَ اللَّهِ أَمَّةٌ دَفَعْتُكُمْ عَنْ مَقَامِكُمْ وَأَزَّالْتُكُمْ عَنْ مَرَاتِبِكُمُ الَّتِي رَتَّبْتُكُمُ اللَّهُ فِيهَا».

در این بسترسازی‌ها و در فاصله کوتاهی پس از رحلت نبی اکرم، جاهلیت مدرن تحت لوازی اسلام و به نام اسلام، «ارکان دین» را به شهادت رساندند. دست پلید آنان تا مرافق به خون خدا آغشته گشت:

گروه دیگر از دشمنان در نگاه شیعه «ممهدیان و زمینه‌سازان قدرت» ظلم و جور علیه اهل بیت می‌باشد. آنان عده‌ای از خواص جامعه بودند که به جهت جیفه پست دنیا، از پاکان فاصله گرفتند و با «مؤسان ظلم و جور» کنار آمدند. این خواص آن زمان، با استفاده از وجاht و سابقه خود، به سلط شیطان یاری رساندند و زمینه‌سازان و مقدمه‌چینان تمکن و قدرت دشمنان برای قتل اولیای خدا شدند:

«وَلَعْنَ اللَّهِ الْمُمَهَّدِينَ لَهُمْ بِالشَّمَكِينِ مِنْ قِتَالِكُمْ».

من پس از درک این همه درد و رنج خوبان و پاکان، نمی‌توانم بی‌تفاوت باشم؛ از این رو فریاد برمی‌کشم و به خداوند و به شما پاکان اعلام می‌دارم که من از آنان (مؤسان و ممهدان) بیزارم و آماده جنگ با آنها هستم. من سر آنان را به سنگ خواهم کوفت و در این راه، از جان و مال خود مایه خواهم گذاشت. من از «اشیاع»، «اتباع» و «اولیای» آنها هم بیزارم و با آنان سر جنگ دارم. گروه دیگر از دشمنان، همین سه دسته یاد شده‌اند. دشمنان

پاکان، گروه مؤسسین داشتند که با راهبرد «دفع مقام» و «ازالة مراتب»، دشمنی خود را کلید زده بودند و جاده صاف‌کنان و زمینه‌سازانی داشتند که «ظلم و جور» مؤسسان را مقدمه‌چینی و فرهنگ‌سازی می‌کردند و نظریه‌پرداز آنان بودند. گروه آخر، شامل سه جریان، اشیاع، اتباع، واولیای آنها بود. اینها بدنه مردمی را تشکیل می‌دادند که «اشیاع»؛ مقریین به مرکز ظلم و جور؛ «اتباع»؛ نیروهای اشیاع و دست‌پروردۀ آنان؛ و «اولیاء»؛ بدنه پایین و توده‌تأثیرپذیر از فرهنگ شرک و کفر بود. من از تمامی آنها برائت و بیزاری جسته، با آنان در جنگ می‌باشم. بی تفاوت نیستم؛ زیرا قلب من حرارتی از خون خدا، در خود دارد که غیرت و آزادگی را در رگ‌هایم جاری می‌کند و این‌گونه است که «فرهنگ عاشورا» شکل و جریان می‌یابد و عاشورائیان را به صحنه می‌آورد.

آنان فریاد برمی‌کشند: «یا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ أَنِي سَلَّمْ لِمَنْ سَالَمَكُمْ وَ حَزَبْ لِمَنْ خَازَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ؟ ای پدر بندگی و عبودیت! همانا من در صلح هستم، با کسی که شما با او در صلح هستید و در جنگ هستم، با آن که شما در جنگ با او هستید و این راهبردی است همیشگی و تا قیامت یک جریان ایستا و محدود نمی‌باشد». تا زنده هستم، با این استراتژی زیست می‌کنم و آن را به فرزندان خود و دیگران، می‌آموزم و توصیه می‌کنم؛ زیرا من وظیفه دارم در مدار حق باشم و حق را به دیگران سفارش کنم و به آنان بگویم همواره باید در مسیر حفظ این حق، صبر پیشه کنم: «تَوَاصُوا بِالْحَقِّ وَ تَوَاصُوا بِالصَّابِرِ^۵». تا زنده هستیم و تا قیامت، این معرفت، محبت و اطاعت همراه ما بوده و در برزخ قیامت، شاهدی بر حقانیت ما خواهد بود.

براساس «فرهنگ عاشورا» این راهبرد را دست‌مایه عملی خود ساخته‌ام و «عنصرشناسی» را در ادامه دشمن‌شناسی خود، پس‌جویی می‌کنم و نفرت و لعن خویش را اظهار می‌سازم:

«وَلَعْنَ اللَّهِ ابْنَ مَرْجَانَةَ وَلَعْنَ اللَّهِ عُمَرَ بْنِ سَعْدٍ وَلَعْنَ اللَّهِ شِمَراً وَلَعْنَ اللَّهِ أَمَّةَ اسْرَاجَتِ وَالْجَمَتِ وَتَنَقَّبَتِ لِقِتَالِكَ».

جای جای هریک از عناصر را در تحلیل دشمن‌شناسی خود، به خوبی برآورد می‌کنم و وزن و جایگاه آنان را در ضربه زدن و دشمنی نمودن ارزیابی می‌کنم تا برائت و بیزاری‌هایم، مؤثر باشد و راه را برای حق باز نمایم. من باید یار و یاور ولی خدا باشم که شرط آن هوشیاری است.

پدر و مادرم فدایت یا حسین! چه عظیم و بزرگ است مصیبت‌های شما بر من و این درد بر من بسیار سنگینی می‌کند. ناله‌ای جان‌سوز و بلند دارم و از خدایی که مقام بلند شما را گرامی داشت و مرا هم به واسطه شما کرامت فرمود، درخواست می‌کنم که: «آن يَرْزُقْنِي طَلَبَ شَارِكَ مَعَ اَمَامِ مَنْصُورٍ مِنْ اَهْلِ بَيْتِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖهِ وَسَلَّمَ؛ روزی مِنْ گرداند خون‌خواهی و انتقام‌گیری از خون تو را با امام پیروز و یاری شده از اهل بیت حضرت محمد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖهِ وَسَلَّمَ». و تا زمانی که این انتقام محقق نشود، سنگینی مصیبت‌های تو، مرا بی‌تاب و بی‌قرار خواهد کرد. امام حسین علیه السلام با هدایت و رهبری ویژه خود حرکت تاریخ را عوض کرده، آن را از مرگ همیشگی نجات داد و بشریت را از هلاکت حتمی رهایی بخشید. کاروان هدایت تاریخ، در جهت نتیجه‌بخشی و به هدف رسیدن در حال حرکت است؛ اما در این

حرکت و جریان، هنوز سختی و تلخی مصائب علیه را در جان و ذائقه خود احساس می‌کنیم و تا برآمدن شکوفه «فرج»، «مرارت انتظار» را تحمل می‌نماییم.

امام صادق علیه السلام فرمود:

«اَنَّ لِصَاحِبِ هَذَا الْأَمْرِ غَيْبَةً الْمُتَمَسِّكُ فِيهَا بِدِينِهِ كَالْخَارِطِ لِشُوكِ الْقَتَادِ^۶ پیده؟»

برای صاحب این امر (قائم آل محمد) غیبی خواهد بود که متهم کی به دین او کارش به قدری دشوار است که همانند آن ماند که بخواهد چوب خاردار بسیار سخت را، با دستانش بکشد و صاف کند».

در این قسمت از زیارت عاشورا و حدیث قدسی، به خوبی پیوند و گره خوردن «فرهنگ عاشورا» با «فرهنگ انتظار» را می‌بینیم، به طوری که این مضمون در قسمت دیگر زیارت عاشورا تکرار شده است؛ یعنی؛ در دو مورد از زیارت عاشورا این عبارت آمده است. در دعای ندبه هم می‌خوانیم: «اَيْنَ الطَّالِبُ يَدْمِ المَقْتُولِ بِكَرْبَلَاءِ». به راستی راز و رمز این پیوند چه می‌تواند باشد؟ چرا در عیدهای فطر، قربان و ... این همه سفارش به دعای ندبه و زیارت امام حسین علیه السلام شده است.

گویا بنا است، این دو فرهنگ پیوسته و به صورت همگام و همراه، زنده باشد و در لایه‌های «اندیشه»، «فرهنگ» و «عینیت» عموم مردم، جلوه‌گری کند. «و تَرَيْنِ مُوتُورَيْنَ^۷» نیز هردو با هم یاد شوند و یکی به عنوان پشتونه فرهنگی و معبری برای آن دیگری باشد. پس می‌توان گفت که: «نینوا، معبر انتظار است».

این حقیقتی است که دشمنان هم به آن رسیده‌اند. آنها در مطالعات شیعه‌شناسی خود، اعلام داشته‌اند: شیعه با توجه به «پرچم سرخ عاشورای حسینی»، به عنوان پیشینه و عقبه فرهنگی پویا و بالنده برخوردار است. آنها برای مبارزه و تخریب این دو فرهنگ و شکستن این دو پرچم، برنامه‌های راهبردی به‌پا ساخته‌اند؛ از جمله فیلم‌هایی مخصوص برای تضعیف فرهنگ ساخته‌اند. دشمن در ساخته است که پیوندی خاص و راهبردی، بین فرهنگ انتظار و عاشورا وجود دارد و بر ما شیعیان است که از این راز و پیوند، دریافت مناسب و به هنگام داشته باشیم و آن را به «پیام و بیان» مطلوب برسانیم. بر ما است که بدانیم چرا در حدیث قدسی زیارت عاشورا «از سید الشهداء علی^۸» و در «زیارت حضرت مهدی» از امام عصر به عنوان «وتر موتور» (تنها رهایش) یاد شده است. با دریافت درست از این مفاهیم، می‌توانیم ندای «این الطالب بِدَمِ الْمَقْتُولِ بِكَرْبَلَا» را در فضای جهان، بعنوان فرهنگ پویا مطرح نموده، فریاد کنیم و بنالیم که: «عَزِيزٌ عَلَى أَنْ أَبْكِيَ وَ يَخْذُلَكَ الْوَرَى؛ كَرَانٌ أَسْتَ بِرَّ مِنْ أَيْنَ كَهْ بِرَّ اِتُوْغُرِيَهْ كَنْمٌ وَ مَرْدَمٌ تُورَّا خَوارٌ وَ سَبَكٌ بِشَمَارَنْدَه^۹». و با این شور و شعور است که می‌خواهیم نصرت و یاری خود را برای «مهدی تنها» آماده ساخته و فریاد «هَلْ مِنْ نَاصِرٍ» حسین تنها مانده را پاسخ دهیم.

در حدیثی از عیسیٰ الخشاب آمده است: قال: «قُلْتَ لِلْحُسَينِ بْنِ عَلِيٍّ أَنْتَ صَاحِبُ هَذَا الْأَمْرِ؟ قَالَ عَلِيٌّ لَا، وَلَكِنْ صَاحِبُ هَذَا الْأَمْرِ الطَّرِيدُ الشَّرِيدُ المَوْتُورُ بِإِبَيِّهِ الْمَكْنَى بِعَمِّهِ يَضْعُ سِيفَهُ عَلَى عَاتِقِهِ ثَمَانِيَهِ اَشْهَرٍ^{۱۰}».

بعد از ذکر عبارت «أَن يَرْزُقَنِي طَلَبَ ثَارِكَ مَعَ امَامٍ مُنْصُورٍ مِنْ أَهْلِ بَيْتِ محمدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ»، از خداوند چنین می‌خواهیم: «خدایا! مرا در پیشگاه خودت به واسطه حسین علیه السلام در دنیا و آخرت آبرومند قرار ده: «اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي عِنْدَكَ وَجِيهًا بِالْحُسْنَى علیه السلام فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ». اگر می‌خواهیم در پیشگاه خالق خویش آبرومند گردیم، راه آن، این است که از «باب الله» به آستان ربوی خداوند درآییم. این‌گونه می‌توان «وجهه» و آبرویی در بارگاه ایزدی به دست آورد. از خداوند می‌خواهیم که خون خواهی خون خدارا، «رزق» و روزی ما قرار دهد؛ رزقی که به همراهی با امام منصور (مهدی) می‌باشد و این‌گونه می‌خواهیم در درگاه الهی وجیه و آبرومند باشیم.

کسانی که نتوانستند در رکاب حسین علیه السلام جان بیازند و در نزد خداوجیه گردند و آبرویی یابند؛ باید دعاکنند تا خداوند آنها را از این رزق و روزی محروم نسازد و «مرارت انتظار» را به جان بخرند و به «خیل متظران» بار یابند. آنان باید این سرود عشق را زمزمهٔ جان خویش سازند که: به حق حسین و آن کسی که مقامش را کرامت بخشیدی و از کرامتی مرا هم بهره‌مند نمودی، مرای روزی کن که تا در معیت مهدی فاطمه، خون خواه ثار الله باشم و بدین وسیله آبرویی در درگاه الهی کسب کنم؛ چون حسین رمز «وجاهت» و کلید «تقرّب الى الله» است.

داستان انسان، داستان «فوز و خوض» و همچون سرو، سربه آسمان برکشیدن است و یا به زمین فرو رفت. کسانی که در عصر عاشورا، هستی خود را به موج عشق سپردند و مستانه به راه افتادند، میوه «فوز» را چیدند و رفته‌ند و ماندگان در راه باید در «خیل و صف متظران»، به امامت و

رهبری «امام متظر» چشم بدو زند؛ تا آن امام هُمام از سفر باز آید و این در راه ماندگان «فوز عظيم» را به کاروان عاشورائیان بر ساند.

ما در حال «انتظار» به ذکر عشق آرام می‌یابیم و می‌نالیم: «و فَزْتُمْ فَوزًا عظيماً، فَيَا لِيَتَنِي كُنْتُ مَعَكُمْ فَأَفْوَزَ مَعَكُمْ»، «يَا لِيَتَنِي كُنْتُ مَعَكُمْ فَأَفْوَزَ فَوزًا عظيماً».

شما رستگار شدید به رستگاری بزرگی؛ ای کاش ما هم با شما می‌بودیم و به همراه شما بدان نائل می‌آمدیم این امام عصر و پیروزمند با نصرت خدا است که عقب ماندگان از کاروان «فوز و فائزان» را به مقصد می‌رساند، تا از «باب الله» سید الشهداء علیهم السلام کسب آبرو کنند. این جلوه‌ای از فلسفه خون‌خواهی «ثار الله» در رکاب فرزندش «مهدی فاطمه» است؛ زیرا «خون خدا» ریخته و به آن هتك حرمت شد. باید در هستی حریم «خون خدا» پاسداری می‌شد و بشود و تنها راه کسب «وجهه و آبرو» همین گرامی داشت و پاسداری از این «حرم و حریم» می‌باشد. کسانی که می‌خواهند به خیل آبرومندان درآیند، باید دل به دریای «انتظار» خون‌خواهی ثار الله بزنند؛ تا با خون‌خواهی او در رکاب مهدی موعود (عج) آبرومند بارگاه ایزدی گردند و به فوز و رستگاری نائل آیند.

از همین رو است که: «انتظار الفرج من أعظم الفرج»^{۱۰}؛ انتظار فرج، خود از بزرگ‌ترین فرج‌ها است».

ای پدر بندگی و عبودیت (یا ابا عبدالله)! همانان من «تقرّب» می‌جوییم به خدا و رسولش و امیر المؤمنین و فاطمه و حسن و به تو ای حسین! به موالات و دوستی متقابل با تو حسین و به وسیله برائت از دشمنان شما.

«يا ابا عبدالله اني اتقرب الى الله و الى رسوله و الى امير المؤمنين و الى فاطمة و الى الحسن و اليك بموالتك وبالبرائة امّن قاتلك و ...] ممّن اسس ...»

در اینجا بحث از تقرّب است: تقرّب به خدا و تقرّب به مقصومین علیهم السلام؛ زیرا این نورهای مقدس، اسمای حسنای الهی اند. این تقرّب ورودگاهی میخواهد که آن پدر بندگی و عبودیت (ابا عبدالله) و خون خدا است. حتی تقرّب به خود سالار شهیدان، از همین منظر خواهد بود، باید برای این تقرّب، از موالات امام حسین علیه السلام دستمایه گرفت و به وادی تقرّب راه یافت. سید الشهداء علیه السلام کلید آبرومندی و وجیه شدن در درگاه الهی است؛ زیرا ثارالله است و «حرم و حریم» الهی است و حرمت دارد.

کلید «فوز» و رستگاری، سر برکشیدن بر آسمان عبودیت و بندگی است. باید با سعی و تلاش، خود را به صف «منتظران» کاروان خون خواهان «ثارالله» برسانیم تا وجهه یافته، به خیل متقرّبان به خدا و امام حسین علیه السلام بپیوندیم و این گونه از دیار «نینوا» معتبری به کاروان خون خواهان حسنی بسازیم؛ چنان‌که قرآن می‌فرماید: «مَنِ الْمُؤْمِنِينَ رَجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا لِلَّهِ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مِنْ قَضَى نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مِنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا»، در میان مؤمنان مردانی اند که بر سر عهدی که با خدا بستند صادقانه ایستاده‌اند؛ برخی پیمان خود را به آخر برداشت او در راه او شربت شهادت نوشیدند و بعضی دیگر در انتظارند؛ و هرگز تغییر و تبدیلی در عهد و پیمان خود ندادند».

عاشورائیان پیمان خود را به آخر برداشت و مهدویان در «معتبر نینوا» چشم انتظارند و آن عهدی را که با خدای خود بسته‌اند (پاسداری می‌کنند

و هر صبحگاه، با امام عصرِ خویش و یوسف گمشدهٔ فاطمه، تجدید عهد می‌نمایند و در «انتظار» فرج به سر می‌برند؛ تا در رکابش به خون‌خواهی «حرم و حریم» الهی و «ثارالله» برخیزند.

راز و رمز «گره و پیوند» این دو فرهنگ، این گونه عقده‌می‌گشاید و رُخ می‌نماید. متضaran عشق، هرگز تغییر و تبدیلی در عهد و پیمان خود راه نخواهند داد، همچنان‌که مردان ستراگ عصر عاشورا چنین بودند.

روایتی از امام باقر علیہ السلام نقلش شده که در روز عاشورا این‌گونه به همدیگر تعزیت و تسليت بگویید: «اعظم الله اجرنا بِمُصَابِنَا بِالْحُسَين علیه السلام وَجَعَلْنَا وَإِيَّاكُم مِن الطَّالِبِين بِثَارِه مَعَ وَلَيْهِ الامَام المَهْدِي من آل محمد علیهم السلام»^{۱۱}؛ خداوند اجر ما و شما را در مصیبت حسین علیه السلام بزرگ گرداند و ما و شما را از کسانی قرار دهد که به همراه ولی او حضرت مهدی از آل محمد علیهم السلام، طلب خون آن حضرت کرده و به خون‌خواهی او برخیزیم».

این است که مسئله خون‌خواهی «ثارالله»، امری مهم و جدی است و باید از این طریق در نزد خداوند کسب و جاht و آبرو نموده، به درگاهش تقرّب جوییم و نزدیکی به درگاه امام حسین علیه السلام را نصیب خود سازیم. برای این خون‌خواهی و دستیابی به ثمراتش، به «انتظار» امام معصوم و یاری شده از طرف خدا بمانیم. آشکار است که «انتظار»، ادب و ادبیات لازم خود را می‌طلبد؛ از این‌رو باید در حوزهٔ پیام و بیان به تبیین و تبییب آن همت گماریم و حوزه‌های اندیشه، فرهنگ و عینیت جوامع شیعی و اسلامی را با عطرِ نجوای «این الطالب بِدَمِ الْمَقْتُولِ بِكَربَلا» معطر سازیم و به هم پیوستگی این دو فرهنگ را روشن کنیم.

در سایه «فرهنگ عاشورا» دست‌مایه‌های غنی‌ای از جریان‌شناسی «ظلم و جور» به دست می‌آید از یک طرف با «پاکان و پاکی‌ها» و از طرف دیگر با «تمامی پلیدی‌ها و ناپاکان» مواجه هستیم در این صورت وجود ما، مالامال از دوستی و موالات نیکان و برائت و بیزاری از ناپاکان می‌شود.

«پلیدان تاریخ»، مؤسس «ظلم و جور» بودند و انتصاب خلافت و امامت و حیانی را به استهزا گرفتند. بنیان حکومت خویش را براساس ظلم و جور بنادردند. و ستم‌های فراوانی به اهل بیت علیه السلام و شیعیان آنان، رواداشتند.

«و بالبرائة مِنْ اسْس اسْس ذَلِك و بَنْي عَلِيهِ بَنِيَانَه و جَرَى فِي ظُلْمِه و جَوْرِه عَلَيْكُمْ و عَلَى اشْيَا عَكْم»؛ من برائت و بیزاری خود را از این جریان سه‌گانه که به وسیله پلیدان شیطان صفت به وجود آمده است اعلام می‌دارم و تقرّب به خدا و سپس تقرّب به شما را می‌طلبم و دوستی شما و دوستی دوستان‌تان را جویا هستم. فرهنگ «موالات» نمایانگر نشانه‌هایی است که ما را به دین رهنمون می‌شود، و نیز عهده‌دارِ اصلاح تمامی حوزه‌های امور دنیوی ما است و مضامین و بیان مزبور در زیارت «جامعه کبیره» نوازشگر جان‌های عاشقان اهل بیت علیه السلام است: «و بِمُوَالَاتِكُمْ عَلَّمَنَا اللَّهُ مَعْلُمُ دِينَنَا وَ اصْلَحَ مَا كَانَ فَسَدَ مِنْ دُنْيَا نَا»؛ در سایه موالات و دوستی متقابل شما پاکان هستی، معالم دین - که همان نشانه‌های رساننده به دین است - تعلیم می‌شود و تمامی فسادهای دنیوی را - در شکل‌ها و نظام‌های مختلف آن اصلاح می‌گرداند. با این نگاه به موالات است که مانه تنها نیازمند؛ بلکه ناچار و مضطر به موالات باشما هستیم و از تمامی بیگانگان

و اندیشه‌ها و جریان‌های غیر وابسته شما، خود را جدا می‌سازیم؛ کانون تلاش و کشش ما، تنها در جهت بسط «فرهنگ موالات» با شما است. با این نگاه آنچه مربوط به دشمنان شما و غیر از ما باشد، برنامی تایم و بر خود هیچ تسامح و تساهلی را روانمی‌داریم بلکه باشدت تمام می‌تازیم و در این مسیر جان می‌بازیم. زیرا مجرای «فیض» الهی شما باید و در آستان شما «فوز» و «نجات» آشیانه گرفته است. و «من أتیکُمْ نجٰٰ وَ مَنْ فَارِقَكُمْ ضَلٌّ»، هر کس از شما جدا شود، گمراه می‌گردد و تمامی هستی اش گم می‌شود. این همان «خوض» و به زمین فرو رفتن و در دل خاک گم شدن است. «بُولَايَتُكُمْ فَازَ الْفَائِزُونَ»، یعنی با ولایت شما پاکان هستی است که می‌توان سر به آسمان عبودیت و قرب حق، سایید و جام «قُرْبَ حَقٍّ» و «قُرْبَ شَمَاءً» را یک جرعه سر کشید. این ادبیات موجود در متون دعایی (همانند زیارت جامعه و حدیث قدسی زیارت عاشورا) در جای جای وجود ما می‌خلد و دعوت حق را با فطرت انسان عجین می‌کند.

در این صورت، حال تحمل دیگران را ندارم؛ مرا چه رسد به دشمنان شما که «رگ غیرت دینی» ام را از جامی‌کند و هستی را بر من تنگ می‌کند. آری ما «تولی و تبری» داریم و با خود دروغ‌نمی‌گوییم و با دیگران مزاح نمی‌کنیم؛ «وَاتَّقِرَبْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ إِلَيْكُمْ بِمُوَالَاتِكُمْ وَمُوَالَةِ وَلِيْكُمْ، وَإِلَيْرَأْتِهِ مِنْ أَعْدَائِكُمْ وَالنَّاصِبِينَ لَكُمُ الْحَرْبُ، وَإِلَيْرَأْتِهِ مِنْ أَشْيَايِعِهِمْ وَأَتَبَاعِهِمْ، أَنَّى يَسْلِمُ لِمَنْ سَالَمَكُمْ وَحَرْبُ لِمَنْ حَارَبَكُمْ وَلِمَنْ لَمْ يَمْلِءْ لِمَنْ عَادَكُمْ». این سان «فرهنگ عاشورا» بر آسمان دل ما می‌بارد و گام به گام ما را به

سمت و سوی «فرهنگ سرسیز مهدوی روانه می‌سازد؛ و ما را در این معبر از «نینوا» تا «انتظار» همراهی می‌کند. ما باید از سرزمین گرم و خشک نینوا و دشت تفتیده و تکیده‌اش عبور کنیم و با کوله‌بار «فرهنگ عاشورا»، افق «انتظار» را نشانه رویم و غزل‌هایمان را این‌گونه سردهیم: «السلام على ربيع الانام و نَصْرَة الایام؛ سلام بر بهار مردم و خرمی روزگاران». ازیارت مهدی عج در مفاتیح ا

«فَأَسْأَلُ اللَّهَ الَّذِي أَكْرَمَنِي بِمَعْرِفَتِكُمْ وَمَعْرِفَةِ اولِيائِكُمْ وَرَزَقَنِي الْبَرَائَةَ مِنْ أَعْدَائِكُمْ أَنْ يَجْعَلَنِي مَعَكُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ».

وقت درخواست از خداوند فرا رسیده است؟ خدایی که معرفت شما و معرفت دوستان و اولیای شما را برابر من کرامت فرموده و برائت و بیزاری جشن از اعداء و دشمنان شما را برابر من روزی کرده است. درخواست و سؤال من این است که خداوند، من را در دنیا و آخرت، با شما «پاکان و مطهران» قرار بدهد. «معیت و همراهی» با شما در دنیا و آخرت، درخواست من است؛ زیرا پس از شناخت و معرفت از «پاکان» و «پلیدان»، عشق و محبت من نمی‌تواند «کور و سرگردان» باشد و من جهت خود و سمت و سوی قرب و بعد خود را می‌یابم و شکل می‌گیرم و از گم شدن خودم، رهایی می‌یابم. می‌خواهم «وجودی سرشار» و در حال «زیاد» شدن و «فائز» گشتن بیابم. این در صورتی ممکن است که با «پاکان آزاد» از هرگونه پستی‌ها و زشتی‌ها همراه باشم و وجود خویش را «وسعت و عمقی» بالنده و رشد یابنده دهم. این حرکت را هم نهایتی نیست و محدوده‌ی او را نمی‌تواند

در حصار کشد؛ بلکه جهتی مستمر و بی‌نهایت را نشانه گرفته است. از این‌رو «معیت و همراهی» را در دنیا و آخرت و در «ظرف بی‌حصار» می‌طلبم.
 «وَأَنْ يُثِبَّتْ لِي عِنْدَكُمْ قَدْمَ صِدْقٍ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ»؛ درخواست دیگرم از خدا این است که در دنیا و آخرت، ثبات مرا در پیشگاه شما «پاکان» عنایت فرماید؛ به گونه‌ای که ثبات قدم صادقانه و حقیقی داشته باشم. در این «معیت و همراهی» با شما، افراد بسیاری بوده‌اند؛ ولی آن را درک نکرده‌اند و ثبات قدم صادقانه و حقیقی نداشته‌اند.

«وَأَسْأَلُهُ يُبَلِّغْنِي الْمَقَامَ الْمَحْمُودَ لَكُمْ عِنْدَاللهِ». و از خدا درخواست می‌کنم که مرا به مقام پسندیده‌ای برساند که در پیشگاه خداوند برای شما وجود دارد. «وَأَنْ يَرْزُقَنِي طَلَبَ ثارِي كم معَ إِمامٍ هُدَى ناطِقٍ بالحقِّ مِنْكُمْ»؛ درخواست می‌کنم به این که خون‌خواهی شما را همراه با امام مهدی، رهبر و راهنمای ظاهر و گویای به حق از خود شما روزی ام گرداند. پس از بصیرت یافتن، در دو حوزه «دشمن‌شناسی» و «معرفت پاکان و اولیاء» تعیین موضوع و شکل‌گیری ایمان (حب و بغض و سلام و لعن)؛ «فرهنگ عاشورا» به ما می‌آموزد که از خداوند بخواهیم تا «معیت و همراهی»؛ «ثبت قدم صادقانه»؛ «مقام محمود» و «خون‌خواهی ثارالله همراه با امام مهدی» را نصیب و بهره ماکند.

هم‌چنین بیان می‌کند که نالایقان، چگونه حسین زهرا را در نینوارها کردند و به طوفان «کَرْبَ» و «بَلَا» سپردند و دست از «معیت» او شستند و «ثبت قدم صادقانه» با وی نداشتند. نتیجه آن شد که «ثارالله»، زمین را

گلگون و زمان را شَفَقَ گون کرد. و در زیر سنگ‌ها اشک عیط و خون تازه جاری شد. سیدالشهدا علیه السلام با یاران اندک ولی باوفایش، پرده جهالت و تحریر ضلالت را از رُخ تاریخ کنار زد و مشعل راهیاب گیتی شد همان‌گونه که سپاهیان امام حسین علیه السلام غربال شدند و تنها یاوران پاک، خالص و باوفای او باقی ماندند؛ یاران حضرت مهدی نیز غربال خواهند شد. در حدیثی از امام رضا علیه السلام آمده است: «وَلِلَّهِ لَا يَكُونُ مَا تَمَدَّنَ إِلَيْهِ أَعْيُنُكُمْ حَتَّى تَمَحَّصُوا وَتَمَيَّزُوا حَتَّى لَا يَبْقَى مِنْكُمْ إِلَّا الَّذِينَ فَالَّذِينَ؛ به خدا قسم آنچه که چشم به راه آن دارید انجام نپذیرد تا آنکه پاک شوید و تمیز یابید و تا آنکه نماند از شما مگر کمتر و باز کمتر^{۱۲}.

امام باقر علیه السلام در پاسخ این سؤال که فرج شما کسی خواهد بود، فرمود: «هیهات، هیهات لا یکون فرجنا حتی تُغرِبُوا، ثم تُغَرِّبُوا»، یعنی فرج و ظهر حضرت اتفاق نمی‌افتد، مگر آنکه شیعیان به شدت در امتحان الهی شرکت کنند^{۱۳}.

و در حدیثی دیگر می‌فرماید:

«... هیهات، هیهات لا یکون الذی تمَدَّنَ إِلَيْهِ أَعْنَاقِكُمْ حَتَّى تَمَحَّصُوا، [هیهات] وَ لَا یکون الذی تمَدَّنَ إِلَيْهِ أَعْنَاقِكُمْ حَتَّى تمیَّزوا وَ لَا یکون الذی تمَدَّنَ إِلَيْهِ أَعْنَاقِكُمْ حَتَّى تُغَرِّبُوا...»

هرگز، هرگز، آنچه بدان گردن کشیده‌اید و چشم انتظار آن هستید (– قیام مهدی علیه السلام) انجام نخواهد گرفت تا آنکه «پاک» شوید و آنچه بدان گردن کشیده‌اید و متظرش هستید، نخواهد شد تا آنکه «تمیز» گردد،

و آن‌چه چشم براهش هستید و گردن بدان کشیده‌اید، نشدنی است تا اینکه غربال شوید^{۱۴} همچنان باید مراقب احوال خود باشیم تا هجوم فتنه‌ها، شهوات و شباهات، رهزنی نکند و همچون مدعیانی نباشیم که گفتند: ای حسین! به کوفه درآی که ما سخت مشتاق دیدار و نصرت تو هستیم و همگان دیدیم که چون یخ در مقابل دما و گرما، آب شدند و ذلیلانه به خانه‌هایشان خزیدند و یا سفره‌های چرب، آنان را دین فروش ساخت.

«انتظار»، آماده باش بودن است و آداب خود را می‌طلبد؛ از این‌رو در احادیث آمده است: «انتظار الفرج من اعظم الفرج؛ انتظار خود بزرگ‌ترین فرج است^{۱۵}» و «انتظار الفرج من الفرج^{۱۶}؛ انتظار جزئی از فرج می‌باشد.» زیرا منتظر در دوران انتظار مؤدب به آداب و ادبیات انتظار است و آن را تنها یک حالت نمی‌پندارد؛ بلکه می‌داند انتظار، برترین اعمال است. «انتظار الفرج، افضل الاعمال^{۱۷}». منتظر، کسی است که در حال آماده باش است. در روایتی آمده است «... كَمَنْ كَانَ فِي فَسْطَاطِ الْقَائِمِ^{۱۸}؛ هرکس که منتظر قائم آل محمد باشد، همانند کسی است که در خیمه جنگی حضرت در حال آماده باش است» گفتنی است که در زیارت، حضرت مهدی (عج) نیز مانند امام حسین علیه السلام «وتر موتور» نامیده شده است و از این‌رو شخص منتظر، از فرهنگ عاشورا می‌آموزد که زمینه‌سازان قدرت ظلم و جور، از طریق فتنه، شباهات و شهوات، چگونه مردم آن عصر را رصد کرده و سالار شهیدان را تنها گذاشتند در نتیجه تصمیم می‌گیرد که مبادا همانند آن نامروتان، «مهدی زهرا» را تنها بگذارد و اسیر فریب‌های زمینه‌سازان قدرت دشمن اهل بیت شود:

اللهم لا تجعلنى من خصماء آل محمد؛ پروردگارا مرا از دشمنان آل محمد قرار نده».

زمینه‌سازان و مقدمه‌چینان قدرت ظلم و جور، به خوبی از شیطان آموخته‌اند که حوزه‌های وجودی آدمی را، چگونه در معرض شهوات قرار بدهند و به اعتیاد و عادت برسانند و پس از آن شباهات را نصب و علم کنند که در این صورت به خوبی نقشه آنان جواب می‌دهد. حضرت سجاد علیه السلام این شگرد شیطان را در «صحیفه سجادیه» افشا می‌کند: «يَتَعَرَّضُ لَنَا بِالشَّهْوَاتِ وَيَنْصُبُ لَنَا بِالشَّبَهَاتِ^{۱۹}».

امام حسین علیه السلام فرمود: «أَلَهُ غَيْبَةٌ يَرْتَدُ فِيهَا أَقْوَامٌ وَيُثْبِتُ عَلَى الدِّينِ فِيهَا أَخْرُونَ فَيُؤْذُونَ وَيَقَالُ لَهُمْ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ؛ إِنَّمَا أَنَّ الصَّابِرَ فِي غَيْبَتِهِ عَلَى الْأَذْى وَالتَّكْذِيبِ بِمِنْزَلَةِ الْمُجَاهِدِ بِالسِّيفِ بَيْنَ يَدَيِ رَسُولِ اللَّهِ^{۲۰}»؛ برای امام مهدی (عج) غیتی است. در این غیبت برخی از دین بر می‌گردند و برخی ثابت قدم می‌مانند. هر که در این غیبت صبر کند و بر مشکلاتی که از سوی دشمنان ایجاد می‌شود و برای ایجاد شباهاتی از این قبیل که اگر شما راست می‌گویید و عده ظهور کی خواهد بود؟ استقامت کند، به قدری از اجر خداوند بهره‌مند می‌گردد که انگار در کنار پیامبر با شمشیر بر دشمنان جنگیده است».

شیاطین و زمینه‌سازان قدرت ظلم و جور، با ترفندهای گوناگون و جاذبه‌دار در صدد رهزنی یاران حضرت ولی عصر (عج) خواهند بود. باید بر انواع اذیت‌ها، آزارها، تکذیب‌ها، فتنه‌گری‌ها و شباهه‌افکنی‌ها صبر و

استقامت داشت. دشمنان می خواهند که حضرتش برای همیشه «وتر موتور»

و تنها گذاشته شود. آنان طرح و نیت هایی دارند:

با آن حضرت عداوت‌ها و دشمنی‌ها دارند.

«اللهم اذلّ كُلَّ من ناوَاه؛ خدَايَا هر که نیت بدی نسبت به او دارد، ذلیل گردان».

و «و اهلك کل من عاداه؛ خدَايَا همه دشمنان او را هلاک گردان».

آنان برای او و مکر و کیدهایی در نظر دارند: «و امکر لمن کاده؛ خدَايَا با

کسانی که برای امهدی امکر و کید می کنند، خودت مکر بفرما».

منکر حق و حقانیت حضرت می باشند: «وَأَسْتَأْصِلُ مِنْ جَحْدِهِ حَقًّهُ؛

خدَايَا ریشه کن فرما کسی را که منکر حقانیتش می باشد».

و امرش را سبک می شمارند: «و استهان با مره؛ خدَايَا! کسی که امر

حضرت صاحب را سبک بشمارد ریشه کن فرما».

سعی و تلاش دارند که نورش را خاموش سازند: «و سعى فی اطفاء نوره»

و می خواهند که ذکر و یاد مهدی را به دست فراموشی بسپارند: «و اراد

اخماد ذکره^{۲۱}».

آنان همچنان که سالار شهیدان را انواع طرح‌ها، تنها و بی‌یاور ساختند؛

می خواهند امام عصر (عج) نیز تنها و بی‌یاور بماند. نباید دل خوش داشت

که ما دغدغه غیبت و آرزوی ظهورش را داریم؛ زیرا بسیاری برای امام

حسین^{علیه السلام} نامه دعوت نوشتند و خیلی از او یاد کردند؛ اما در موقع نیاز،

آن حضرت را تنها گذاشتند! امام صادق^{علیه السلام} می فرماید: «اذا خَرَجَ القَائِمُ

خرج من کان بیری آنه من اهله و دخل فيه شبه عبدة الشمس والقمر؛ چون قائم

قیام کند، کسی که خود را اهل این امر می‌پنداشته است، از این امر بیرون می‌رود، در مقابل، افرادی مانند خورشید پرستان و ماه پرستان، به آن می‌پیوندند^{۲۲}». پس «انتظار^{۲۳}» ثبات قدم می‌خواهد: «ثبتنا علی مشایعه^{۲۴}؟ خدا یا ما را بر دنباله روی و شیعه بودنش، ثابت قدم بدار» مگر نه این است که دشمنان امام حسین علیه السلام سابقه‌های ویژه‌ای داشتند و از خواص بودند؟! آری «نینوا» معارف و عبرت‌هارا برماتمام کرده و اتمام حجت نموده است. باید از خدا بخواهیم که: «و ثبت لى قدم صدق عندك مع الحسين و اصحاب الحسين الذين بذلوا مهجهم دون الحسين^{۲۵}». ثبات قدم صادقانه و با حسین بودن را و همانند اصحاب حسین بودن را باید بخواهیم تا این‌که این جریان ادامه یابد و در رکاب فرزندش مهدی موعود جزء خون‌خواهان ثارالله باشیم و این‌گونه نینوا را معبر انتظار سازیم.

پی‌نوشت‌ها

- ۱- زیارت عاشورا
- ۲- مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۲۱۸.
- ۳- زیارت اربعین امام حسین علیه السلام
- ۴- زیارت عاشورا
- ۵- سوره والعصر
- ۶- بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۳۵، ح ۳۹.
- ۷- و تر موتور هم در خصوص امام حسین علیه السلام و هم در خصوص حضرت مهدی در زیارات آمده است؛ و آن به معنای تنها گذاشته شده می‌باشد.
- ۸- دعای ندبه

- ٩- موسوعة امام حسین، ص ٦٦٧
- ١٠- بحار، ج ٥٢، ص ١٢٢
- ١١- مصباح المجتهد، شیخ طوسی، المحرم و شرح زیارت الحسین علیه السلام، ص ٧١٣ و ٧١٤
- مفاتیح الجنان، زیارت عاشورا
- ١٢- کتاب الغيبة، شیخ طوسی، ص ٢٠٨، ح ١٦
- ١٣- تاریخ عصر غیبت، ص ٧١، بحار الانوار، ج ٥٢، ص ١٣٣
- ١٤- کتاب الغيبة، شیخ طوسی، همان، ص ٢٠٨، ح ١٦
- ١٥- بحار الانوار، ج ٥٢
- ١٦- همان
- ١٧- همان، بحار، ج ٥٢، زیارت عاشورا
- ١٨- بحار، ج ٥٢
- ١٩- صحیفه سجادیه، دعای ٢٥، دعای در حق اولاد
- ٢٠- تاریخ عصر غیبت، پورسید آقایی، ص ٢٧١، بحار الانوار، ج ٥١، ص ١٣٣
- ٢١- در اعمال روز جمعد، مفاتیح
- ٢٢- مجله انتظار، ص ١٥٨، غیبت نعمانی، ص ٤٢٤
- ٢٣- مجله انتظار، ص ١٥٨، غیبت نعمانی، ص ٤٢٤
- ٢٤- دعا در غیبت امام زمان علیه السلام
- ٢٥- زیارت عاشورا